

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Opolu

LOP.410.012.01.2016

P/16/071

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Opolu

ul. Krakowska 28, 45-075 Opole

T +48 77 449 70 00, F +48 77 449 70 44

lop@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/16/071 - Kształcenie w szkołach dla dorosłych
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Opolu
Kontroler	Edward Wrzeszcz - doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LOP/63/2016 z dnia 6 października 2016 r. (dowód: akta kontroli, str. 1)
Jednostka kontrolowana	Starostwo Powiatowe w Brzegu ¹ , 49-300 Brzeg, ul. Robotnicza 12
Kierownik jednostki kontrolowanej	Maciej Stefański, Starosta Brzeski (dowód: akta kontroli, str. 2-3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie² działania kontrolowanej jednostki w objętym kontrolą zakresie.

Organ stanowiący Powiatu Brzeskiego ustalił zasady dotowania szkół niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych, określając tryb udzielania i rozliczania dotacji oraz tryb i zakres kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania. Przeprowadzona na próbie weryfikacja prawidłowości udzielania i rozliczenia dotacji dla pięciu szkół dla dorosłych, nie wykazała nieprawidłowości w tym zakresie. Rzetelność danych organów prowadzących szkoły dla dorosłych, o liczbie słuchaczy spełniających w danym miesiącu wymóg 50% frekwencji na zajęciach edukacyjnych, była przedmiotem kontroli prowadzonych przez pracowników Starostwa. Ujawnione w wyniku takich kontroli nieprawidłowości zostały usunięte, a nienależnie pobrane dotacje zwrócone lub trwały czynności mające na celu dochodzenie ich zwrotu.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Udzielanie i rozliczanie dotacji

Opis stanu
faktycznego

1.1. Sieć placówek edukacyjnych prowadzonych lub dotowanych przez Powiat Brzeski w latach szkolnych 2013/2014, 2014/2015 oraz 2015/2016 obejmowała odpowiednio: 33, 26 i 25 jednostek, w tym (odpowiednio): szkoły podstawowe – dwie³; gimnazja⁴ – trzy (w roku szkolnym 2013/2014) oraz dwa (w latach szkolnych

¹ Dalej: Starostwo.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

³ Wchodzące w skład Zespołu Szkół Specjalnych w Brzegu i Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Grodkowie.

⁴ Wchodzące w skład Zespołu Szkół Specjalnych w Brzegu i Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Grodkowie oraz Zespołu Szkół Budowlanych w Brzegu.

2014/2015 oraz 2015/2016), szkoły ponadgimnazjalne – 12 (w roku szkolnym 2013/2014 oraz 2015/2016) oraz 11 (w roku szkolnym 2014/2015); szkoły dla dorosłych⁵ – 14, 9 i 7 oraz dwie inne placówki (poradnie psychologiczno-pedagogiczne).

Ogółem liczba uczniów lub słuchaczy w ww. latach szkolnych wynosiła odpowiednio: 4 515, 4 066 i 3 912 osób, a według stanu na 30 września szkoły dla dorosłych wykazywały łącznie odpowiednio: 1 621, 1 369 i 1 294 słuchaczy.

(dowód: akta kontroli, str. 4-29)

1.2. Zasady dotowania szkół niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych, zostały przyjęte uchwałami Rady Powiatu Brzeskiego w *sprawie dotacji przyznawanych szkołom niepublicznym o uprawnieniach szkół publicznych* podjętymi w dniach: 24 stycznia 2013 r.⁶; 25 września 2014 r.⁷; 26 lutego 2015 r.⁸ i dnia 24 września 2015 r.⁹ W *Postanowieniach ogólnych* ww. uchwał¹⁰ wskazano, że określały one tryb udzielania i rozliczania dotacji oraz tryb i zakres kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji udzielanych dla szkół niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych. W powyższych uchwałach oraz w załącznikach do tych uchwał określony został zakres danych, które powinny być zawarte zarówno we wnioskach o udzielenie dotacji, jak i w rozliczeniach jej wykorzystania oraz terminy i sposób rozliczenia dotacji. Uchwały te wskazywały również prawa podmiotu kontrolującego oraz sposób dokumentowania kontroli, których zakres przedmiotowy obejmował w szczególności: 1/ zgodność danych w sprawozdaniach ze stanem faktycznym, tj. z liczbą słuchaczy oraz 2/ prawidłowość pobrania i wykorzystania dotacji na podstawie dokumentacji organizacyjnej, finansowej i przebiegu nauczania.

Ww. uchwały zostały przekazane Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Opolu odpowiednio w dniach 30 stycznia 2013 r., 2 października 2014 r., 5 marca 2015 r. i 1 października 2015 r., a także - do publikacji - Wojewodzie Opolskiemu.

(dowód: akta kontroli, str. 30-65)

1.3. W uchwałach w *sprawie dotacji* nie wskazywano konkretnej wysokości dotacji (w zł), która będzie przypadła na każdego słuchacza objętej dotacją szkoły niepublicznej, lecz określano, że dotacje przyznawane będą w wysokości 50% wydatków bieżących ponoszonych w szkołach tego samego typu i rodzaju, prowadzonych przez Powiat Brzeski.

(dowód: akta kontroli, str. 31, 44, 51, 57)

1.4. W uchwałach w *sprawie dotacji* określono tryb ustalenia podstawy dotacji w przypadkach, w których Powiat Brzeski nie prowadził szkoły tego samego typu i rodzaju, która ubiegała się o uzyskanie dotacji. W takiej sytuacji podstawą do ustalenia wysokości dotacji były wydatki bieżące, ponoszone przez najbliższą gminę lub powiat, na prowadzenie szkoły publicznej tego samego typu i rodzaju.

Wysokość rocznej i miesięcznej dotacji (w zł) przypadającej na jednego słuchacza w szkole niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej była ustalana dla każdej konkretnej szkoły uchwałą Zarządu Powiatu Brzeskiego.

(dowód: akta kontroli, str. 31, 44, 51, 57, 66-76)

⁵ Zarówno publiczne, jak i niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych.

⁶ Uchwała Nr XXVIII/191/13 (Dz. Urz. Woj. Opolskiego, poz. 591).

⁷ Uchwała Nr XLIII/305/14 (Dz. Urz. Woj. Opolskiego, poz. 2134).

⁸ Uchwała Nr IV/37/15 (Dz. Urz. Woj. Opolskiego, poz. 541).

⁹ Uchwała Nr X/87/15 (Dz. Urz. Woj. Opolskiego, poz. 2094).

¹⁰ Dalej: uchwały w *sprawie dotacji*.

Podstawą obliczenia kwot dotacji przysługujących szkołom niepublicznym dla dorosłych były wydatki bieżące ponoszone w tego samego typu i rodzaju szkole prowadzonej przez Powiat Brzeski, a w przypadku, kiedy dany typ i rodzaj szkoły nie był prowadzony przez samorząd powiatowy, na podstawie wydatków w najbliższym powiecie prowadzącym dany typ i rodzaj szkoły. I tak, w roku 2014 w odniesieniu do trzech szkół dla dorosłych¹¹ Powiat Brzeski określił wysokość dotacji na podstawie wydatków ponoszonych na jednego słuchacza wykazanych w informacjach otrzymanych z powiatu oleśnickiego i wołowskiego, ponieważ w ościennych powiatach nie były prowadzone szkoły ww. typu i rodzaju. W 2015 r. dotacja dla Technikum Uzupełniającego nr 2 dla Dorosłych w Grodkowie została ustalona na podstawie wydatków, jakie na prowadzenie tego typu szkoły poniósł Powiat Ząbkowicki. W 2016 r. dla trzech liceów ogólnokształcących dla dorosłych¹² wysokość dotacji ustalono na podstawie wydatków poniesionych przez Powiat Opolski¹³, który jako jedyny spośród 12 powiatów, do których się zwrócono, prowadził tego rodzaju szkołę.

(dowód: akta kontroli, str. 77-101)

Ustalona w ww. sposób wysokość rocznej dotacji na jednego słuchacza dla poszczególnych typów i rodzajów szkół w latach 2014-2016 wynosiła odpowiednio: dla liceów ogólnokształcących - 1 069,90zł, 1 757,31 zł i 1 482,85 zł; liceów profilowanych (w latach 2014-2015) - 1 068 zł i 1 757,31 zł; techników - (w latach 2014-2015) - 1 187 zł¹⁴ i 3 643,47 zł¹⁵; szkół policealnych - 1 020,05 zł, 1 135,45 zł i 1 208,98 zł.

(dowód: akta kontroli, str. 66-76)

1.5. W uchwałach w sprawie dotacji przewidziano możliwość dokonywania korekty wysokości dotacji w związku z rzeczywistym uczęszczaniem słuchaczy na zajęcia. Korekta taka następowała w następnym miesiącu i polegała na: a/ pomniejszeniu należnej dotacji o kwotę części dotacji wypłaconej w miesiącu poprzednim na uczniów lub słuchaczy, którzy nie uczestniczyli, w co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych oraz b/ powiększeniu należnej dotacji o kwotę dotacji na uczniów lub słuchaczy, którzy nie byli uczniami w pierwszym dniu poprzedniego miesiąca, ale mimo to uczestniczyli w tym okresie, w co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych.

(dowód: akta kontroli, str. 31, 45, 52, 58)

1.6. W okresie od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia 25 września 2015 r. w Starostwie korzystano z systemu informatycznego – aplikacji wspomagającej udzielanie i rozliczanie dotacji dla szkół o nazwie „Dotacje”, zainstalowanej na serwerze

¹¹ Liceum Profilowane dla Dorosłych w Grodkowie, Technikum Uzupełniające nr 2 w Grodkowie i Technikum Zawodowe Uzupełniające nr 3 dla Dorosłych w Grodkowie.

¹² Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Grodkowie przy ul. Warszawskiej, Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Grodkowie przy ul. Krakowskiej i III Prywatne Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych „Twoja Szkoła” w Brzegu.

¹³ W 2016 r. Powiat Brzeski nie prowadził liceum ogólnokształcącego dla dorosłych, w związku z tym zwrócił się do powiatów ościennych o wskazanie wysokości wydatków bieżących na jednego słuchacza do następujących powiatów: olawskiego, prudnickiego, kluczborskiego, strzeleckiego, krapkowickiego, kępińskiego, ząbkowickiego, oleśnickiego oraz do Urzędu Miasta Opola.

¹⁴ Kwota ta na rok 2014 została ustalona na podstawie informacji otrzymanej z Powiatu Oleśnickiego. W 2015 r. powiat ten nie prowadził już tego typu szkół.

¹⁵ Dotyczy Technikum Uzupełniającego nr 2 dla Dorosłych w Grodkowie, do którego uczęszczało 11 słuchaczy w ramach ostatniego semestru. Wysokość należnej dotacji ustalono na podstawie informacji z dnia 20 stycznia 2015 r. uzyskanej z Powiatu Ząbkowickiego. Kontrolowana jednostka zwracała się w tej sprawie także do następujących powiatów: wołowskiego, krapkowickiego, namysłowskiego, nyskiego, strzelińskiego, olawskiego, kluczborskiego, opolskiego, strzeleckiego, kępińskiego, prudnickiego oraz do Urzędu Miasta Opola, jednak samorządy te nie prowadziły tego typu szkół.

udostępnionym przez firmę Vulcan Spółkę z o.o. z siedzibą we Wrocławiu. Jak oświadczyła Zastępca Naczelnika Wydziału Oświaty, Kultury i Kultury Fizycznej Starostwa, aplikacja ta umożliwiała identyfikację słuchaczy na podstawie numeru PESEL. Praktyka stosowania ww. systemu ujawniła jednak, w ocenie ww. osoby, jego wady, co spowodowało odstąpienie od korzystania z systemu. Jak bowiem wskazała ww. osoba *system ten uniemożliwiał prawidłowe rozliczenie dotacji, ponieważ do udzielonej dotacji dodawał dotację, która nie podlegała rozliczeniu (kursy kwalifikacyjne); w niektórych przypadkach system nie odczytywał prawidłowych numerów PESEL. Ponadto, zaniechanie stosowania tego systemu było spowodowane także kosztami jego użytkowania oraz wynikało z faktu, że jeden z organów prowadzących szkoły niepubliczne nie godził się na stosowanie tej aplikacji, pomimo że z tego powodu nie ponosił żadnych kosztów, co zaburzało całość funkcjonowania platformy „Dotacje”.*

(dowód: akta kontroli, str. 45, 102-107)

1.7. Kontrolą w zakresie zgodności udzielania i rozliczania dotacji z trybem i zasadami określonymi w uchwałach *w sprawie dotacji* objętych zostało pięć szkół dla dorosłych: 1/ Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Grodkowie, ul. Krakowska 31; 2/ Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Grodkowie, ul. Warszawska 42; 3/ III Prywatne Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych „Twoja Szkoła” w Brzegu; 4/ Niepubliczna Szkoła Policealna dla Dorosłych w Grodkowie; 5/ Szkoła Policealna Nr 2 dla Dorosłych w Grodkowie, a weryfikacja dotyczyła dotacji przyznanych za miesiąc kwiecień poszczególnych lat 2014-2016.

Analiza dokumentacji źródłowej wykazała, że organy prowadzące ww. szkoły, w terminie do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji złożyły do organu dotującego, tj. Starostwa, wnioski o dotację, które zawierały dane o planowanej liczbie słuchaczy.

Zgodnie z wymogiem wynikającym z uchwał *w sprawie dotacji*, organy prowadzące ww. szkoły, w latach objętych kontrolą, w terminie do dnia 10 kwietnia złożyły informacje o rzeczywistej liczbie słuchaczy, według stanu na pierwszy dzień tego miesiąca oraz informację o faktycznym uczestnictwie słuchaczy w obowiązkowych zajęciach edukacyjnych, według stanu za marzec, tj. miesiąc poprzedzający miesiąc, w którym następowało przekazanie części dotacji objętej szczegółowym badaniem.

Kwoty dotacji przysługujących poszczególnym szkołom za miesiąc kwiecień, były pomniejszane o kwotę odpowiadającą części dotacji wypłaconej w miesiącu poprzednim, tj. w marcu, na słuchaczy, którzy w tym miesiącu nie uczestniczyli jednak, w co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych.

I tak, dotacje udzielone na miesiąc kwiecień, w latach 2014-2016, zostały skorygowane dla poszczególnych szkół, w oparciu o tzw. informacje korygujące organów prowadzących te szkoły, odpowiednio – o: 1/ w Liceum Ogólnokształcącym dla Dorosłych w Grodkowie, ul. Krakowska 31 – czterech, czterech i dwudziestu słuchaczy; 2/ w Liceum Ogólnokształcącym dla Dorosłych w Grodkowie, ul. Warszawska 42 – sześciu, dziewięciu i dziesięciu słuchaczy; 3/ w III Prywatnym Liceum Ogólnokształcącym dla Dorosłych „Twoja Szkoła” w Brzegu – dwóch, dziewięciu i dziesięciu słuchaczy; 4/ w Niepublicznej Szkole Policealnej dla Dorosłych w Grodkowie – jednego, dwóch i trzech słuchaczy; 5/ w Szkole Policealnej Nr 2 dla Dorosłych w Grodkowie – sześciu, sześciu i siedmiu słuchaczy. Powyższe dotacje zostały przekazane ww. szkołom z zachowaniem terminu ustalonego w przepisach uchwał *w sprawie dotacji*, tj. do ostatniego dnia kwietnia.

(dowód: akta kontroli, str. 108-242)

Organy prowadzące ww. szkoły, w latach szkolnych 2014-2015, zobowiązane na podstawie wymogu wynikającego z § 8 uchwał w sprawie dotacji, do przekazania w terminie do dnia 10 maja rozliczeń dotacji za miesiąc kwiecień, przekazały organowi dotującemu przedmiotowe rozliczenia. I tak, w jednym przypadku w dniu 9 maja, w trzech przypadkach w dniu 11 maja i w sześciu przypadkach – w dniu 12 maja (wg daty wpływu rozliczenia do Starostwa). W wyniku zmiany zasad rozliczenia dotacji wprowadzonej uchwałą Rady Powiatu z dnia 24 września 2015 r., szkoły niepubliczne zobowiązane były do składania rozliczeń kwartalnych, w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po kwartale, na który dotacja została przyznana. Dlatego też rozliczenia dotacji za kwiecień 2016 r. zostały ujęte w rozliczeniach za II kwartał 2016 r. Rozliczenia te zawierały dokumenty, o których mowa w § 9 ust. 3 uchwał w sprawie dotacji, tj. zestawienie o kwocie otrzymanej, wykorzystanej i niewykorzystanej dotacji, a także zestawienia faktur i rachunków. W latach 2013-2015 Powiat Brzeski przekazał dotacje dla niepublicznych szkół dla dorosłych w wysokości – odpowiednio: 1 745 345 zł; 1 342 334,74 zł i 1 862 171,36 zł. Dotacje te były przekazywane na indywidualny rachunek bankowy dotowanej szkoły, wskazany przez jej organ prowadzący i zostały wykorzystane w pełnej wysokości.

(dowód: akta kontroli, str. 118-120, 128, 135-138, 145-146, 153-155, 161-163, 170-171, 177-178, 184-186, 193-194, 201-203, 210-212, 222-224, 239-242 i 300-301)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie przestrzeganie ustalonych w Powiecie Brzeskim zasad udzielania i rozliczania dotacji dla szkół niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych, w zakresie objętym niniejszą kontrolą.

2. Kontrola i nadzór nad działalnością szkół dla dorosłych

Opis stanu
faktycznego

2.1. Uchwały w sprawie dotacji zawierały postanowienia, zgodnie z którymi organowi udzielającemu dotacji przysługiwało prawo kontroli szkół niepublicznych, na podstawie imiennego upoważnienia Starosty. Przedmiot takich kontroli, ich zakres, prawa kontrolujących (pracowników Starostwa), zasady prowadzenia czynności kontrolnych i uprawnienia podmiotu kontrolowanego określały zapisy ww. uchwał w części zatytułowanej „Tryb i zakres kontroli”. I tak, w ww. uchwałach wskazano m.in., że kontrole obejmują: zgodność danych ze stanem faktycznym liczby słuchaczy wykazanych w informacjach o liczbie słuchaczy szkoły (na podstawie dokumentacji stanowiącej podstawę sporządzenia informacji), prawidłowość rozliczenia dotacji z dokumentacją finansowo-księgową szkoły, a także prawidłowość wykorzystania dotacji zgodnie z przeznaczeniem (na podstawie dokumentacji finansowo-księgowej szkoły). Osobom prowadzącym kontrole przysługiwało m.in. prawo wstępu i swobodnego poruszania się na terenie obiektów i pomieszczeń kontrolowanej szkoły, prawo wglądu do dokumentacji organizacyjnej, finansowej i przebiegu nauczania, a także prawo żądania udzielenia w wyznaczonym terminie ustnych i pisemnych wyjaśnień w sprawach dotyczących przedmiotu kontroli. W ww. uchwałach wskazano również wymagane elementy protokołu kontroli oraz zasady jego podpisania lub odmowy podpisania przez kierownika kontrolowanej szkoły.

(dowód: akta kontroli, str. 32-33, 46-47, 53-54, 59)

W okresie objętym kontrolą w Starostwie obowiązywał Regulamin organizacyjny stanowiący załącznik do uchwały Rady Powiatu Brzeskiego z dnia 24 maja 2007 r.¹⁶ ze zmianami oraz ustalony uchwałą Zarządu Powiatu z dnia 1 marca 2016 r.¹⁷ ze zmianami. Z powyższych regulaminów wynikało m.in., że do podstawowych zadań Wydziału Oświaty, Kultury i Kultury Fizycznej Starostwa¹⁸ należało, m.in. dotowanie niepublicznych szkół podstawowych specjalnych i gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych o uprawnieniach szkół publicznych, w tym z oddziałami integracyjnymi, a także sprawowanie nadzoru nad działalnością szkół i placówek w zakresie spraw finansowych i administracyjnych (§ 35 regulaminu z 2007 r. i § 34 regulaminu z 2016 r.). W okresie objętym kontrolą w Wydziale Oświaty, w ramach 4,5 etatu, zatrudnionych było pięciu pracowników, w tym Naczelnik Wydziału i jego Zastępca.

(dowód: akta kontroli, str. 243-265)

Pracownicy Wydziału Oświaty na podstawie imiennych upoważnień do kontroli udzielanych każdorazowo przez Starostę Brzeskiego, w latach 2013-2016, przeprowadzili łącznie 22 kontrole¹⁹ w niepublicznych szkołach dla dorosłych, którym Powiat Brzeski udzielał dotacji. Kontrole te obejmowały rzetelność przekazywania danych o liczbie słuchaczy będących podstawą udzielania dotacji oraz ich rozliczenia, a także prawidłowość dokumentowania obecności słuchaczy na zajęciach edukacyjnych (w dziennikach lekcyjnych i na listach obecności).

Spośród 11 niepublicznych szkół dla dorosłych, którym Powiat Brzeski w ww. okresie udzielał dotacji²⁰, kontrole przeprowadzone zostały w ośmiu szkołach. W przypadku pozostałych, brak kontroli wynikał z zaprzestania prowadzenia działalności edukacyjnej (szkoły te funkcjonowały do stycznia/lutego 2014 r.²¹), lub niewielkiej liczby słuchaczy (tj. 13 osób)²².

(dowód: akta kontroli, str. 266-282, 300-301)

W przypadku pięciu z ww. 22 kontroli, pracownicy Wydziału Oświaty stwierdzili nieprawidłowości polegające na wykazaniu nieprawidłowej liczby słuchaczy obecnych na zajęciach lub złożeniu przez słuchacza jednego podpisu na liście obecności na zajęciach, który obejmował więcej niż jedną jednostkę lekcyjną w przypadku tego samego przedmiotu. W wyniku tych rozbieżności, w przypadku trzech szkół²³ wydano zalecenia/wnioski pokontrolne zobowiązujące te jednostki do zwrotu nienależnie pobranej dotacji w wysokości odpowiednio: 3 209,74 zł (ze względu na zawyżenie liczby słuchaczy o 31); 4 942,80 zł (ze względu na zawyżenie liczby słuchaczy o 40); 89,86 zł (ze względu na zawyżenie liczby słuchaczy o dwóch).

(dowód: akta kontroli, str. 268-272, 283-298)

---

¹⁶ Uchwała nr VIII/61/07

¹⁷ Uchwała nr 139/2016

¹⁸ Dalej: Wydział Oświaty.

¹⁹ W poszczególnych latach odpowiednio: 6, 5, 7 i 4.

²⁰ Spośród 11 niepublicznych szkół dla dorosłych, sześć nie funkcjonowało w pełnym okresie objętym kontrolą (w latach 2013-2016), tj. III Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Grodkowie – do stycznia 2014 r.; II Uzupełniające LO dla Dorosłych w Grodkowie – do lutego 2014 r.; I Prywatne Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Brzegu – do marca 2014 r.; Technikum Uzupełniające nr 2 dla Dorosłych w Grodkowie – do sierpnia 2015 r.; Liceum Profilowane dla Dorosłych w Grodkowie – do lutego 2015 r.; Technikum Zawodowe Uzupełniające nr 3 dla Dorosłych w Grodkowie – do sierpnia 2015 r.

²¹ III Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Grodkowie i II Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Grodkowie.

²² Technikum Zawodowe Uzupełniające nr 3 dla Dorosłych w Grodkowie, funkcjonujące do sierpnia 2014 r.

²³ I Prywatne LO dla Dorosłych w Brzegu; LO dla Dorosłych w Grodkowie; Niepubliczna Szkoła Policealna dla Dorosłych w Grodkowie.

Nienależnie pobrane dotacje w kwocie 4 942,80 zł i 89,86 zł zostały zwrócone (w dniu 8 sierpnia 2016 r.) na rachunek bankowy Starostwa, natomiast dotacja w kwocie 3 209,74 zł nie została zwrócona, z uwagi na zgon osoby będącej organem prowadzącym szkołę. Dokumenty ww. sprawy zostały przekazane przez Wydział Oświaty w dniu 19 marca 2014 r. Wydziałowi Finansowo-Budżetowemu Starostwa w celu prowadzenia postępowania windykacyjnego – które nadal trwało (m.in. ustaleni zostali spadkobiercy).

(dowód: akta kontroli, str. 293-295)

W przypadku dwóch pozostałych szkół²⁴ zalecono organom prowadzącym udostępnianie słuchaczom list obecności w celu umożliwienia im potwierdzenia obecności własnoręcznym podpisem na każdej jednostce lekcyjnej z osobna²⁵.

(dowód: akta kontroli, str. 296-298)

Pracownicy Zespołu Kontroli (komórki organizacyjnej w Starostwie) przeprowadzali również kontrole wydatkowania dotacji w szkołach dla dorosłych, tj. w 2013 r. w I Prywatnym Liceum Ogólnokształcącym dla Dorosłych w Brzegu, a w 2015 r. w III Prywatnym Liceum Ogólnokształcącym dla Dorosłych „Twoja Szkoła” w Brzegu.

(dowód: akta kontroli, str. 300-301)

2.2. Wyniki powyższych kontroli oraz stwierdzone w ich trakcie nieprawidłowości nie były wykorzystywane, np. w celu zwrócenia uwagi na ich występowanie (w celach prewencyjnych) innym szkołom dla dorosłych. Zastępca Naczelnika Wydziału Oświaty wyjaśniła, że nie podejmowano w Wydziale takich działań, ponieważ przeprowadzone kontrole w tym zakresie w pozostałych szkołach nie wykazały nieprawidłowości. A zatem, zdaniem tej osoby, nie było potrzeby podejmowania tego rodzaju działań zapobiegawczych.

Wydział Oświaty monitorował wdrożenie wydanych zaleceń pokontrolnych, po kontrolach przeprowadzonych w LO dla Dorosłych w Grodkowie (w dniu 6 października 2015 r.) oraz w Niepublicznej Szkole Policealnej dla Dorosłych w Grodkowie (w dniu 6 października 2015 r.) przeprowadzając w ww. szkołach ponowne kontrole, udokumentowane protokołami kontroli z dnia 2 września 2016 r. Kontrole te wykazały, że wydane wcześniej zalecenia pokontrolne zostały wykonane, o czym świadczyło nieujawnienie wcześniej występujących nieprawidłowości.

W kwestii występujących problemów lub trudności w związku z dotowaniem i kontrolowaniem szkół dla dorosłych - Starosta Brzeski wskazał na wątpliwości związane z rzetelnością przekazywanych danych dotyczących frekwencji słuchaczy na zajęciach lekcyjnych - była ona wyższa niż frekwencja uczniów szkół ponadgimnazjalnych dla młodzieży. Ponadto, zdaniem Starosty, zaniepokojenie wzbudza bardzo duży procent wykorzystania dotacji na wynagrodzenie organu prowadzącego szkołę, który jednocześnie pełni funkcję dyrektora szkoły - przepisy nie regulują górnej granicy takiego wynagrodzenia, co może prowadzić do nadużyć.

(dowód: akta kontroli, str. 299-301)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

²⁴ Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Grodkowie; Niepubliczna Szkoła Licealna dla Dorosłych w Grodkowie.

²⁵ Obowiązek potwierdzenia własnoręcznym podpisem uczestnictwa słuchaczy w obowiązkowych zajęciach edukacyjnych na listach obecności został wprowadzony na podstawie art. 1 pkt 61 lit. a ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty (Dz. U., poz. 357), zmieniającej brzmienie art. 90 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015 r. poz. 2156 ze zm.) z dniem 31 marca 2015 r.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolną Starosty Brzeskiego nad szkołami dla dorosłych, rzetelność prowadzenia i dokumentowania kontroli, zgodność prowadzenia tych czynności z zasadami określonymi w uchwałach *w sprawie dotacji*, a także monitorowanie realizacji wydanych zaleceń pokontrolnych.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. *o Najwyższej Izbie Kontroli*²⁶ kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Opolu.

Opole, dnia 22 grudnia 2016 r.

Kontroler
Edward Wrzeszcz
doradca ekonomiczny

-----
podpis

Delegatura w Opolu

Dyrektor

DYREKTOR
z Up.
Janusz Madej
Wice Dyrektor
Delegatury NIK w Opolu
-----
podpis

²⁶ Dz. U. z 2015 r. poz. 1096 oraz z 2016 r. poz. 677.